

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 4T/72/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422010468
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Medved'
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422010468.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred samosudcom JUDr. Jozefom Medveďom, na hlavnom pojednávaní dňa 9.11.2022, v trestnej veci proti obž. ml. S. G. J., pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c), písmeno d), odsek 2 písmeno c) Trestného zákona účinného do 30.4.2022, takto

rozhodol:

Obžalovaný ml. S. G. J., nar. XX.XX.XXXX v J., trvale bytom L. XXXX/XX, J., t. č. v G. nemocnici Prof. Matulaya, ČSA 234/139, Kremnica,

uznáva sa za vinného, že

ako pacient Psychiatrickej nemocnice Prof. Matulaya v Kremnici si zadovážoval a prechovával za účelom ďalšej distribúcie omamné látky z rodu Cannabis, pričom,

- v presne nezistenom čase v septembri XXXX a naposledy dňa 12.3.2022 v Psychiatrickej nemocnici Kremnica bezodplatne v presne nezistenom množstve a kvalite poskytol marihuanu C. A., nar. XX.X.XXXX,

- v presne nezistenom čase od 9.2.2022 do 12.3.2022 v Psychiatrickej nemocnici Kremnica, nie menej ako 3 krát, bezodplatne v nezistenom množstve a kvalite poskytol marihuanu K. J., nar. X.X.XXXX,

- v presne nezistenom čase od januára 2022 do 12.3.2022 v Psychiatrickej nemocnici Kremnica, nie menej ako 5 krát, bezodplatne v nezistenom množstve a kvalite poskytol marihuanu C. V., nar. XX.XX.XXXX,

- v presne nezistenom čase od 2.3.2022 do 12.3.2022 v Psychiatrickej nemocnici Kremnica, nie menej ako 3 krát, bezodplatne v nezistenom množstve a kvalite poskytol marihuanu I. C., nar. XX.XX.XXXX,

- v presne nezistenom čase v priebehu mesiaca marec 2022 do 12.3.2022 v Psychiatrickej nemocnici Kremnica, nie menej ako 1 krát, bezodplatne v nezistenom množstve a kvalite poskytol marihuanu W. J., nar. X.X.XXXX,

ktorí sa v tom čase všetci nachádzali v Psychiatrickej nemocnici Kremnica ako pacienti, pričom rastlina z rodu Cannabis je zaradená do I. skupiny omamných látok v zozname omamných a psychotropných látok, uvedených v zákone č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov,

t e d a

- neoprávnene zadovážil a prechovával po akúkoľvek dobu omamnú látku a spáchal taký čin závažnejším spôsobom konania - na viacerých osobách,

č í m s p á c h a l

- obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c), písmeno d), odsek 2 písmeno c) Trestného zákona účinného do 30.4.2022 s poukazom na ustanovenie § 138 písm. j) Trestného zákona účinného do 30.4.2022.

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona účinného do 30.4.2022 v spojení s § 36 písm. 1) Trestného zákona účinného do 30.4.2022, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona účinného do 30.4.2022, § 117 ods. 1 Trestného zákona účinného do 30.4.2022, na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov.

Podľa 117 ods. 4 Trestného zákona účinného do 30.4.2022 súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu pre mladistvých.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry v Žiari nad Hronom podal dňa 16.9.2022 na tunajšom súde obžalobu sp. zn. 1Pv 116/22/6613-9 zo dňa 14.9.2022 na obv. ml. S. G. J., nar. XX.XX.XXXX v J., pre skutok právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c), písmeno d), odsek 2 písmeno c) Tr. zákona účinného do 30.4.2022 s poukazom na ustanovenie § 138 písm. j) Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe ako je uvedený vo výroku o vine tohto rozsudku.

Samosudca Okresného súdu Žiar nad Hronom vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie výsluchom obžalovaného ml. S. G. J.; prečítaním znaleckých posudkov o vyšetrení duševného stavu obvineného znalkyňou z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatria MUDr. I. J. pod č. 144/2022 a znalca z odboru psychológie Mgr. R. J. pod č. 46/2022, podľa § 268 ods. 2 Tr. poriadku; ako aj prečítaním listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise a podstatného obsahu pripojeného vyšetrovacieho spisu KR PZ Bratislava ČVS : KRP-218/VYS-1-BA-2020, podľa § 269 Tr. poriadku.

Obžalovaný ml. S. G. J., nar. XX.XX.Z. v J. na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení o svojich právach v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku vyhlásil podľa ust. § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Následne súd postupoval podľa § 257 ods. 5 Tr. por. a obžalovanému kládol otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ Tr. por., na ktoré ml. obžalovaný odpovedal :

c) či rozumie, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu,
odpoveď ml. obžalovaného : áno

d) či bol ako obvinený poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či mu bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a či sa s obhajcom mohol radiť o spôsobe obhajoby,
odpoveď ml. obžalovaného : áno

f) či rozumie právnej kvalifikácii skutku podľa obžaloby - obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c), písmeno d), odsek 2 písmeno c) Tr. zákona účinného do 30.4.2022 s poukazom na ustanovenie § 138 písm. j) Tr. zákona,
odpoveď ml. obžalovaného : áno

g) či bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestný čin jemu kladený za vinu,
odpoveď ml. obžalovaného : áno

h) či sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok, ktorý sa kvalifikuje ako trestný čin - obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich

držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c), písmeno d), odsek 2 písmeno c) Tr. zákona účinného do 30.4.2022 s poukazom na ustanovenie § 138 písm. j) Tr. zákona, odpoveď ml. obžalovaného : áno

Nakoľko ml. obžalovaný odpovedal na všetky uvedené otázky slovom „áno“ a súd nemal pochybnosti o pravdivosti jeho priznania, po zistení stanoviska prokurátora a obhajcu, vyhlásenie ml. obžalovaného podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal a súčasne podľa ods. 8 rozhodol, že dokazovanie v rozsahu priznanej viny nevykoná a vykoná iba dokazovanie súvisiace s výrokom o treste a ochrannom opatrení.

V súlade s ust. § 278 ods. 2 Tr. por. súd ďalej pri svojom rozhodovaní prihliadal len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opieral sa o dôkazy na hlavnom pojednávaní vykonané. Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. hodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu u ml. páchatel'a súd vychádzal z ustanovení § 97 a nasl. Tr. zákona, podľa ktorých účelom trestu u mladistvého je predovšetkým vychovať ho na riadneho občana, pričom trest má zároveň pôsobiť na predchádzanie protiprávnych činov a primerane chrániť aj spoločnosť; uložený trest má súčasne viesť k obnoveniu narušených sociálnych vzťahov a k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia. Súd pri ukladaní trestu tiež prihliada na osobnosť mladistvého, vek, rozumovú a mravnú vyspelosť, zdravotný stav, na osobné, rodinné a sociálne pomery, tak aby trest bol tiež primeraný povahe a závažnosti spáchaných trestných činov. Podľa všeobecných ustanovení zákona pri ukladaní trestu prihliada tiež na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti a poľahčujúce okolnosti. Podľa ust. § 34 a nasl. Tr. zákona má trest zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a zároveň má vytvoriť podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Z uvedených ustanovení Trestného zákona vyplýva, že základnými funkciami trestu sú represívna, výchovná ako aj preventívna funkcia, vo forme individuálnej a generálnej prevencie, pričom u mladistvých páchatel'ov zákon zdôrazňuje na prvom mieste výchovnú funkciu trestu.

Pokiaľ ide o osobu páchatel'a, súd mal preukázané, že obž. ml. S. G. J. nebol doposiaľ súdne trestaný a podľa aktuálneho odpisu z registra trestov nemá žiaden záznam. Podľa výpisu z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR taktiež nemá záznam o postihnutí za priestupok. Obžalovaný sa nachádza v Psychiatrickej nemocnici Prof. Matulaya Kremnica, kde vykonáva ochranné ústavné psychiatrické a protitoxikomanické liečenie, uložené uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 6Nt/36/2020 zo dňa 18.3.2020, právoplatným dňa 20.5.2021. V PN Kremnica je hospitalizovaný od 1.12.2020. Na tunajšom súde je pod sp. zn. 1Nt/26/2021 vedené i konanie o návrhu PN Kremnica na zmenu ochranného psychiatrického a protitoxikomanického liečenia z ústavnej na ambulantnú formu, avšak vo veci nebolo zatiaľ rozhodnuté. Ml. obžalovaný pred nástupom na ochranné liečenie býval v spoločnej domácnosti s rodičmi a sestrou na adrese trvalého pobytu v Bratislave. Navštevoval 8. ročník ZŠ X. XX, J. a od apríla 2019 Súkromnú ZŠ, D. 1 v J.. Jeho správanie v škole bolo opakovane hodnotené ako značne problémové, kedy mal sklony k sebaopoškodzovaniu, ale boli u neho zaznamenané i prejavy agresivity voči spolužiakom. Uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave, odbor kriminálnej polície ČVS : KRP-218/1-VYS-BA-2020 zo dňa 27.7.2020 bolo ml. S. G. J., nar. XX.XX.XXXX podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin vraždy v štádiu pokusu podľa § 14, § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. c/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zákona a § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť dňa 27.7.2020 v mieste trvalého bydliska takým spôsobom, že so zbraňou (nôž) zaútočil na svojich rodičov a sestru, ktorým spôsobil viaceré bodno-rezné, život ohrozujúce poranenia. Uznesením prokurátorky Krajskej prokuratúry Bratislava č.k. 1 Kv 39/20/1100-44 zo dňa 19.11.2020, právoplatným dňa 1.12.2020 bolo trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. e/ Tr. poriadku zastavené, pretože obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Pri rozhodovaní o ukladaní trestu súd zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l/ Tr. zákona tzn., že obžalovaný mladistvý sa ku spáchaniu činu priznal a tento úprimne oľutoval. Naproti tomu neboli zistené žiadne priťažujúce okolnosti podľa § 37 Tr. zákona. Trestný zákon v znení účinnom do 30.4.2022 v § 172 ods. 2 ustanovuje trestnú sadzbu trestu odňatia slobody vo výmere 10 až 15 rokov. Nakoľko sa

však obž. S. G. J. tohto činu dopustil ako mladistvý páchatel', trestná sadzba sa v zmysle § 117 ods. 1 Tr. zákona znižuje na polovicu, pričom dolná hranica trestnej sadzby nesmie presiahnuť 2 roky a horná 7 rokov. K osobe mladistvého páchatel'a je ďalej potrebné konštatovať, že vyššie uvedeným uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 6Nt/36/2020 mu bolo uložené ochranné liečenie psychiatrické a protitoxikomanické ústavnou formou, nakoľko jeho pobyt na slobode je pre spoločnosť nebezpečný. Ml. obžalovaný sa však počas výkonu ochranného psychiatrického a protitoxikomanického liečenia v Psychiatrickej nemocnici Prof. Matulaya v Kremnici dopustil obzvlášť závažného zločinu, a to tým, že si zadovážoval omamnú látku - marihuanu a následne ju poskytoval i ďalším osobám, umiestneným v PN Kremnica. Podľa záverov znaleckého posudku znalkyne z odvetvia psychiatria MUDr. I. J. pod č. 144/2022 bolo u ml. obvineného potvrdené škodlivé užívanie viacerých návykových látok (marihuana, alkohol, pervitín) s vysokým rizikom vzniku závislosti na nich. Režim ochranného liečenia opakovane porušoval, čo súvisí s jeho osobnostnými abnormitami, vrátane nedostatočnej schopnosti poučenia z následkov porušenia stanovených pravidiel. U obv. bola ďalej zistená zmiešaná porucha osobnosti (emočne nestabilná a disociálna), ktorá sa nepovažuje za chorobný proces, ale povahové odchýlky, ktoré vznikli na základe genetickej výbavy. Tieto sa prejavujú o.i. egoizmom, absenciou pocitov viny, absenciou sebakritickosti, manipulatívnym správaním, náladovosťou, oslabenou toleranciou pri záťaži a pod.. Aby pobyt obv. na slobode nebol nebezpečný pre spoločnosť, je potrebné s ohľadom na výskyt patologickej opitosti v anamnéze, kedy sa dopustil závažného násilného konania (pokus obzvlášť závažného zločinu vraždy), aby dodržiaval prísnu abstinenciu od alkoholu a iných psychoaktívnych látok. Existuje vysoké riziko zneužívania návykových látok v nechránenom prostredí. Podľa znaleckého posudku znalca z odboru psychológie Mgr. R. J. je motivácia spáchania činu plne v súlade s osobnostnou výbavou obvineného a súvisí najmä s jeho ľahkovážnosťou a nedoceňovaním dôsledkov svojho konania. Správanie počas ochranného liečenia bolo problematické, porušoval liečebný režim a tým preukázal veľmi nízky potenciál k novej náprave. V prípade pokračovania v užívaní psychotropných látok a vzhľadom na celkovú osobnosť je recidíva páchania trestnej činnosti vysoko pravdepodobná.

V zmysle § 117 ods. 2 Tr. zákona, nepodmienečný trest odňatia slobody možno uložiť mladistvému len za podmienky, že by vzhľadom na okolnosti prípadu, osobu mladistvého alebo vzhľadom na predtým uložené opatrenia uloženie iného trestu zjavne nevedlo k dosiahnutiu účelu trestu. Súd po posúdení všetkých rozhodujúcich skutočností uložil ml. obžalovanému trest odňatia slobody na samej dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby vo výmere 2 roky. Je pravdou, že ml. obžalovaný nebol doposiaľ súdne trestaný a teda by prichádzalo do úvahy aj uloženie podmieneného trestu odňatia slobody. Podľa záveru súdu, vzhľadom na vysokú spoločenskú závažnosť skutku, ktorého sa ml. obžalovaný dopustil, ako i jeho sociálne pomery, menej priaznivé možnosti nápravy a celkovú charakteristiku osobnosti mladistvého, by podmienený trest odňatia slobody u ml. obžalovaného nebol postačujúci, či už z pohľadu prevýchovného pôsobenia na páchatel'a, ale ani z hľadiska zabezpečenia primeranej ochrany spoločnosti pred páchaním trestnej činnosti. Súd preto ml. obžalovanému uložil nepodmienečný trest odňatia slobody, pričom na výkon trestu ho s poukazom na § 117 ods. 4 Tr. zákona zaradil do ústavu na výkon trestu pre mladistvých

Zo záverov znaleckého posudku č. 144/2022, ktorý vypracovala súdna znalkyňa z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. I. J. vyplýva, že u ml. obžalovaného bolo diagnostikované škodlivé užívanie návykových látok (abúzus) s vysokým rizikom vzniku závislosti a teda i nutnosť ochranného protitoxikomanického liečenia. Súd však o uložení ochranného liečenia nerozhodol, a to vzhľadom na skutočnosť, že ml. obžalovaný aj v súčasnosti stále vykonáva ochranné ústavné psychiatrické a protitoxikomanické liečenie, uložené uznesením Okresného súdu Bratislava II. Opätovné uloženie ďalšieho totožného ochranného liečenia by preto bolo v danom prípade nadbytočné.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde v Žiari nad Hronom do 15 dní od oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok (§ 306/2). Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)
- zákonný zástupca obž., opatrovník obž. a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obž. pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obž. i proti jeho vôli (§ 308/2)
- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.

Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť.